

SCI-CONF.COM.UA

**MODERN PROBLEMS OF
SCIENCE, EDUCATION
AND SOCIETY**

**PROCEEDINGS OF VIII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
OCTOBER 9-11, 2023**

**KYIV
2023**

MODERN PROBLEMS OF SCIENCE, EDUCATION AND SOCIETY

Proceedings of VIII International Scientific and Practical Conference

Kyiv, Ukraine

9-11 October 2023

Kyiv, Ukraine

2023

UDC 001.1

The 8th International scientific and practical conference “Modern problems of science, education and society” (October 9-11, 2023) SPC “Sci-conf.com.ua”, Kyiv, Ukraine. 2023. 1179 p.

ISBN 978-966-8219-87-0

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Modern problems of science, education and society. Proceedings of the 8th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Kyiv, Ukraine. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/viii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-modern-problems-of-science-education-and-society-9-11-10-2023-kiyiv-ukrayina-arhiv/>.

Editor

Komarytsky M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: kyiv@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Маслов В. І.* 23
УТИЛІЗАЦІЯ ТВЕРДОЇ ФРАКЦІЇ ГНОЮ НА ГНОЄВИХ
МАЙДАНЧИКАХ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ
ВЕРМИТЕХНОЛОГІЙ
2. *Петрів М. Д., Ференц Л. В., Федорович В. С.* 29
ВПЛИВ КОРМОВОЇ ПРОБІОТИЧНОЇ ДОБАВКИ НА
ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ М'ЯСА У ГУСЕЙ
3. *Радченко М. В., Курченко С. Ю.* 36
УРОЖАЙНІСТЬ СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОПЕРЕДНИКІВ
4. *Радченко М. В., Лось М. А.* 39
ПРОДУКТИВНІСТЬ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ЗАЛЕЖНО ВІД
ПОПЕРЕДНИКІВ
5. *Шпак Н. П., Марківська Л. В., Ярославський О. В., Швець Н. В.* 42
ОХОРОНА, ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ РІДКІСНИХ
АБОРИГЕННИХ ВИДІВ РОСЛИН

BIOLOGICAL SCIENCES

6. *Байко О. Р.* 49
РЕКОМБІНАНТНИЙ БІЛОК МОМР CHLAMYDIA
TRACHOMATIS ЯК ПОТЕНЦІЙНИЙ КАНДИДАТ ДЛЯ
СТВОРЕННЯ ВАКЦИНИ ПРОТИ ХЛАМІДІОЗУ
7. *Божко К. М., Берсенєв І. С.* 55
ВПЛИВ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ НА ГУМУСОВИЙ СТАН
ГРУНТІВ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
8. *Бурлаченко К. В., Комарова І. О.* 64
СУЧАСНИЙ СТАН ДЕРЕВНИХ НАСАДЖЕНЬ СКВЕРУ КВІТКА
КРИВБАСУ
9. *Венгринюк І. В., Сіренко А. Г.* 69
ПАВУКИ-ВОВКИ (LYCOSIDAE, ARANEI, ARANIDA,
ARTHROPODA) ЗАКАЗНИКА «КОЗАКОВА ДОЛИНА»
10. *Сак А. Є., Антіпова Р. В.* 74
ПОКАЗНИКИ СТАТЕВОЇ ПОВЕДІНКИ САМЦІВ ЩУРІВ ПРИ
ВЖИВАННІ ХАРЧОВИХ РОСЛИННИХ ОЛІЙ РІЗНОГО ВИДУ
ТА ПОХОДЖЕННЯ
11. *Сорока В. В., Зубарева І. М., Власенко О. Г.* 78
ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ГЛИБИННОГО КУЛЬТИВУВАННЯ
МУКОРОВОГО ГРИБУ – ПРОДУЦЕНТА БЕТА–КАРОТИНУ
12. *Яловенко О. І., Неїжсал А. О.* 81
АНАЛІЗ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ОЧИСТКИ СТІЧНИХ ВОД
ОЛІЙНО-ЖИРОВОЇ ГАЛУЗІ

MEDICAL SCIENCES

13.	<i>Shupiatskyi I., Bazun Ya.</i>
‘FAGFUR’, ‘CERAMICS’, ‘PORCELAIN’ – WHICH ONE IS RIGHT?	85
14.	<i>Безерко Т. М., Рудан І. В.</i>
ЩЕПЛЕННЯ ПРОТИ «ДИТЯЧИХ» КРАПЕЛЬНИХ ІНФЕКЦІЙ (КІР, ПАРОТИТ, КРАСНУХА): ОГЛЯД СТАТИСТИКИ	92
15.	<i>Вовянюк С. І., Козяр В. В., Колбасін М. О.</i>
КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЯ АНТРОПОМЕТРИЧНИХ ВИМІРЮВАНЬ ПІДЛІТКІВ	98
16.	<i>Герасименко О. І., Герасименко Т. А.</i>
ВИБІРКОВІСТЬ МЕТАСТАЗУВАННЯ РАКУ ШЛУНКА ТА ЛЕГЕНЬ	103
17.	<i>Гермак В. М., Рудан І. В.</i>
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ЧЕРЕВНОГО ТИФУ	107
18.	<i>Герцен Г. І., Гапон О. М., Білоножкін Г. Г.</i>
ІНТРАМЕДУЛЯРНИЙ ОСТЕОСИНТЕЗ ПЕРЕЛОМІВ КЛЮЧИЦІ КОМПРЕСУЮЧИМ СТРИЖНЕМ	110
19.	<i>Гудар'ян О. О., Чередник Д. О.</i>
АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ЗМІН ЩІЛЬНОСТІ КІСТКОВОЇ ТКАНИНИ ПРИ ДЕНТАЛЬНІЙ ІМПЛАНТАЦІЇ У ХВОРИХ ШВИДКОПРОГРЕСУЮЧИМ ГЕНЕРАЛІЗОВАНИМ ПАРОДОНТИТОМ НА ФОНІ ДІАБЕТИЧНОЇ ОСТЕОПАТІЇ	118
20.	<i>Давиденко К. І., Гебура М. П., Журавська А. П., Осадчук Ю. С.</i>
ОПТИМІЗАЦІЯ ДІАГНОСТИЧНОГО АЛГОРИТМУ ХРОНІЧНИХ НЕСПЕЦИФІЧНИХ ЗАПАЛЬНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ЖІНОЧИХ СТАТЕВИХ ОРГАНІВ НА ОСНОВІ АНАЛІЗУ ВІК-ЗАЛЕЖНИХ ВІДМІННОСТЕЙ ІМУННОГО СТАТУСУ	124
21.	<i>Дзевульська І. В., Маліков О. В.</i>
ВИДАТНИЙ ДІЯЧ ВІТЧИЗНЯНОЇ МОРФОЛОГІЇ П. І. ПЕРЕМЕЖКО (1833–1894) (ДО 190-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)	127
22.	<i>Заєць Т. А., Дзига С. В., Бакалець О. В., Сидор Х. В.</i>
ЗМІНИ В БІОХІМІЧНОМУ АНАЛІЗІ КРОВІ У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ ПАНКРЕАТИТ В ПОЄДНАННІ З ХРОНІЧНОЮ СЕРЦЕВОЮ НЕДОСТАТНІСТЮ	131
23.	<i>Івасів Ю. В.</i>
ЯК ВІДОБРАЖАЄТЬСЯ ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ НА ПСИХІЧНОМУ ТА МОРАЛЬНОМУ СТАНІ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ ТА СТАРШОКЛАСНИКІВ	133
24.	<i>Касіян Д. В., Мокрик О. Я.</i>
АНАТОМІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВЕРХНЬОЩЕЛЕПНОЇ ПАЗУХИ ЯК ФАКТОРИ РИЗИКУ ПЕРФОРАЦІЇ МЕМБРАНИ ШНАЙДЕРА ПІД ЧАС ОПЕРАЦІЇ ВІДКРИТОГО СИНУС-ЛІФТИНГУ	141

25. **Клітинська О. В., Шетеля В. В., Стішковський А. В., Зорічак Т. І.** 145
АНАЛІЗ МЕТОДІВ ПІДВИЩЕННЯ КАРІЄСРЕЗИСТЕНТНОСТІ
ТВЕРДИХ ТКАНИН ЗУБІВ У ДІТЕЙ ЗАКАРПАТТЯ
26. **Кондакова Г. К., Новікова І. В., Мижурицька Т. В.** 151
ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ КЛІТИННОГО ІМУНІТЕТУ
ПРИ ПСОРІАЗІ
27. **Лащенко О. М., Лащенко К. С.** 154
МЕХАНІЗМ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТОК КОРОНАВІРУСНОЇ
ІНФЕКЦІЇ
28. **Ляхова К. В., Копитіна В. С., Древаль М. В.** 158
ЯК ПРОЖИВАННЯ НА ПРИФРОНТОВИХ ТЕРИТОРІЯХ
УКРАЇНИ ВПЛИВАЄ НА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ
ОСВІТИ ХНМУ
29. **Матвейчук К. С., Орел В. Б., Дасюкевич О. Й., Рихальський О. Ю., Орел В. Е., Дєдков А. Г.** 160
КОМП'ЮТЕРНИЙ АНАЛІЗ ВПЛИВУ ЕЛЕКТРОМАГНІТНОГО
ОПРОМІНЕННЯ НА ЖОРСТКІСТЬ САРКОМИ-4
30. **Падалко А. А., Дзюба Д. О.** 163
МУЛЬТИМОДАЛЬНА ЗАГАЛЬНА АНЕСТЕЗІЯ ПРИ
ПЛАНОВОМУ КЕСАРЕВОМУ РОЗТИНІ
31. **Плехова О. О., Тінчуріна С. Р., Попова А. О.** 168
ОПТИМІЗАЦІЯ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ
БАКТЕРІАЛЬНОГО ВАГІНОЗУ У ЖІНОК ПІД ЧАС ВІЙНИ
32. **Пономарьова В. В., Остапенко О. В.** 171
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ПРИЙНЯТТЯ
ОБРАЗУ ТІЛА ОСОБИСТІСТЮ
33. **Рушай А. К., Скиба В. В., Лисайчук Ю. С., Павліченко Л. М., Хомут Ю. Ю.** 174
АНЕСТЕЗІОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕВРОЛІЗА
ВИБРАНИХ НЕРВІВ У ХВОРИХ З СИНДРОМОМ
ДІАБЕТИЧНОЇ СТОПИ
34. **Ситнік О. С., Осінська Л. Ф., Яніцька Л. В.** 179
ПАТОГЕНЕТИЧНІ МЕХАНІЗМИ УСКЛАДНЕНЬ ЦУКРОВОГО
ДІАБЕТУ
35. **Цикало Б. М., Фомін В. С., Приймак Д. В., Шевченко Ю. Т., Сухонос Р. О.,** 183
ШЛУНОК: ТАЄМНИЦЯ ХАРЧОВОЇ АРХІТЕКТУРИ ТА
ТВОРЧОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ

PHARMACEUTICAL SCIENCES

36. *Фізер Л. В., Комаровська-Порохнявець О. З., Монька Н. Я., Лубенець В. І.* 189
S-ЕСТЕРИ ТІОСУЛЬФОКИСЛОТ ЯК ПОТЕНЦІЙНІ ДІЮЧІ РЕЧОВИНИ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ НА ОСНОВІ ПОЛІЕТИЛЕНГЛІКОЛІВ

CHEMICAL SCIENCES

37. *Пугаченко О. Ю.* 192
ДОСЛІДЖЕННЯ МІКРО- ТА МАКРОЕЛЕМЕНТНОГО СКЛАДУ СОРГОВОГО СОКУ ТА СИРОПУ
38. *Ткач В. В., Кушнір М. В., Мінакова Т. Г., Петрусяк Т. В.* 199
ЧОТИРИ КОМБІНОВАНІ ХІМІКО-МАТЕМАТИЧНІ ЗАВДАННЯ В БРАЗИЛЬСЬКОМУ СТИЛІ НА ТЕМУ ХІМІЇ МУЗИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ

TECHNICAL SCIENCES

39. *Gorbatyuk Ie. V., Rusan I. V., Terentyev O. O.* 204
MATHEMATICAL EQUATIONS FOR DETERMINING THE WORKING ELEMENT OF THE RIPPER
40. *Lizunov P., Pogorelova O., Postnikova T.* 210
CHOICE OF AN EFFECTIVE DESIGN FOR A VIBRO-IMPACT NONLINEAR ENERGY SINK USING THE OPTIMIZATION PROCEDURES WITH SYNERGISTIC EFFECT
41. *Polukarov Yu. O., Zemlyanska O. V., Kachynska N. F., Polukarov O. I., Prakhovnik N. A., Kotlyar O. P.* 218
CHALLENGES TO THE ENERGY SECTOR OF UKRAINE IN CONDITIONS OF FULL-SCALE WAR
42. *Барба І. Б., Бабаніна Д. В.* 222
ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ WDM В ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ МЕРЕЖАХ
43. *Бабала Л. В., Бойчук А.* 228
ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ПІДТРИМКИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА
44. *Бабала Л. В., Замора Д.* 232
АЛГОРИТМИ РОЗРОБКИ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТА ПРОЦЕСІВ ПІДТРИМКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ
45. *Бабала Л. В., Москаль Х., Іванюк Д.* 235
РОЗРОБКА КОМПЛЕКСНОЇ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ КЛІЄНТСЬКОЮ БАЗОЮ КОМПАНІЇ

46. **Барба І. Б., Державенко Н. А.** 239
ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНИХ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ШИРОКОСМУГОВОГО ДОСТУПУ
БАГАТОПАРНИМИ КАБЕЛЯМИ
47. **Барба І. Б., Старенький В. В.** 243
МОДЕЛЮВАННЯ ВОЛОКОННО-ОПТИЧНИХ ЛІНІЙНИХ
ТРАКТІВ
48. **Босий М. В., Рахуба М. В., Згривець В. С., Мануйлович В. В.,
Лисенко А. Я., Косінов А. Л.** 250
МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ НАГРІВАННЯ
ВИЛИВКІВ У ПЕЧІ ПРИ ГРАНИЧНИХ УМОВАХ ТРЕТЬОГО
РОДУ
49. **Босий М. В., Шевченко Б. П., Герасименко І. О.,
Ботнарєнко В. О., Авраменко В. О., Шуть А. О.** 254
ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ХІМІЧНОГО СКЛАДУ НА
МЕХАНІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ВИЛИВКІВ ІЗ СІРОГО ЧАВУНУ
МЕТОДАМИ МАТЕМАТИЧНОЇ СТАТИСТИКИ
50. **Василенко О. В., Іщук М. М.** 259
ЗНАЧЕННЯ КУРОРТІВ ДЛЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ
51. **Волошанівський Н. Р., Проданюк М. М.** 263
СИСТЕМА АНАЛІЗУ ДАНИХ В ПРОЦЕСІ ІДЕНТИФІКАЦІЇ
ОБЛИЧЧЯ В РЕАЛЬНОМУ ЧАСІ
52. **Воронін С. В., Стефанов В. О., Стефанов С. О.** 269
ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМ
ГРЕБНЕЗМАЦЮВАННЯ АЕРОЗОЛЬНОГО ТИПУ ШЛЯХОМ
ВСТАНОВЛЕННЯ АВТОМАТИЗОВАНОГО БЛОКУ
КЕРУВАННЯ
53. **Данилюк І. В., Завадська В.** 272
МОДЕЛЮВАННЯ РИЗИКІВ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ
ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ
54. **Дворкін Л. Й., Левчик О. О., Марчук В. В.** 277
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПРИСКОРЮВАЧІВ
ТВЕРДІННЯ У РЕМОНТНИХ ЗОЛОВМІСНИХ СУХИХ
БУДІВЕЛЬНИХ СУМІШАХ
55. **Демченко К. М., Ільєнко А. В., Кравчук І. А.** 281
ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНИХ РІШЕНЬ ЩОДО
УПРАВЛІННЯ ПАРОЛЯМИ
56. **Дощечкіна І. В., Дуліч Д. В.** 286
ГІДРОВИДАВЛЮВАННЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ СПОСІБ
ВИГОТОВЛЕННЯ ВИРОБІВ ІЗ МАЛОПЛАСТИЧНИХ МІЦНИХ
СТАЛЕЙ

57.	Кажукало Я. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕТОДІВ В'ЯЗАННЯ ГАЧКОМ З ВИКОРИСТАННЯМ БІСЕРУ	293
58.	Ковальова В. П., Ковальов М. О. АНАЛІЗ ЯКОСТІ КРУАСАНІВ УКРАЇНСЬКОГО ВИРОБНИКА	297
59.	Копитко В. І., Мельник І. І. ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ xDSL	302
60.	Кулай В. П., Васильєв О. С. СПЕКТР ВИКОРИСТАННЯ БУДІВЕЛЬНИХ РОЗЧИНІВ РОЗРІДЖЕНИХ ІНЕРТНИМИ ГАЗАМИ	307
61.	Лях І. М., Гладинець О. І. ВАЖЛИВІСТЬ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ В ЕПОХУ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	310
62.	Марченко Я. В., Ільєнко С. С., Кравчук І. А. СУЧАСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПАРОЛІВ	313
63.	Мовчан І. І., Гетьманюк А. В., Власенко Н. Є., Коваленко І. В. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОГРАМНИХ ПРОДУКТІВ ДЛЯ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ АТОМНО-МОЛЕКУЛЯРНОЇ СТРУКТУРИ РЕЧОВИН	318
64.	Сайчук О. В., Скофенко С. М., Сліпченко М. В., Каліберда Л. М. ВИЗНАЧЕННЯ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА СТІЙКІСТЬ РУХУ ГРУНТООБРОБНОЇ МЕХАНІЧНОЇ СИСТЕМИ З НАЧІПНИМ ЗНАРЯДДЯМ	323
65.	Сімутєнков І. В., Драган С. В. ЦИФРОВІЗАЦІЯ - ОСНОВА ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЕРФЕЙ	329
66.	Тугай Ю. І., Кузнецов В. Г., Гай О. В., Ворушило А. О. СТРАТЕГІЯ КЕРУВАННЯ ІНТЕГРОВАНИМИ ДЖЕРЕЛАМИ РОЗОСЕРЕДЖЕНОЇ ГЕНЕРАЦІЇ	335
67.	Фрідріхсон В. Л., Кривоног О. І., Кривоног В. В., Романенко П. Ю. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ДОВГОТРИВАЛОГО ХВИЛЬОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ЗВОРОТНІЙ ФІЛЬТР З ГЕОТЕКСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ	342
68.	Ханін Д. А., Галата Л. П., Мазур Я. С. СУЧАСНІ РІШЕННЯ ЩОДО АНАЛІЗУ ЗЛОВМИСНОГО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	348
69.	Цюп'яшук А. С. БАГАТОКОРИСТУВАЦЬКІЙ ГРІ	354
70.	Якимчук Є. А., Ільєнко А. В., Кравчук І. А. ПРОГРАМНИЙ МОДУЛЬ АВТЕНТИФІКАЦІЇ КОРИСТУВАЧІВ З ВИКОРИСТАННЯМ НЕПРОЗОРИХ ТОКЕНІВ	358

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

71. *Заєць Ю. В.* 361
СУЧАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПИТАННЯ ДЕМПФУВАННЯ У
МЕХАНІЧНИХ СИСТЕМАХ
72. *Комолов В. М., Латинін Ю. М.* 367
ФУНКЦІЇ КЕЛЬВІНА: ПЕРЕТВОРЕННЯ НА ОСНОВІ РІВНЯНЬ
ЗВ'ЯЗКУ
73. *Левкович О., Сироватко В., Зайцева І.* 373
МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕНЬ ФІЛЬТРАЦІЙНО-СОРБЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ У ГРУНТАХ

GEOLOGICAL AND MINERALOGICAL SCIENCES

74. *Yakymchuk M. A., Korchagin I. M.* 380
APPROBATION OF FREQUENCY-RESONANCE METHODS OF
SATELLITE IMAGES AND PHOTOGRAPHS PROCESSING
WITHIN NEMANA RIDGE IN KANSAS (USA)
75. *Yakymchuk M. A., Korchagin I. M.* 389
APPROBATION OF MOBILE METHODS OF SATELLITE IMAGES
AND PHOTOGRAPHS FREQUENCY-RESONANCE PROCESSING
WITHIN LOCAL AREAS OF HYDROGEN DEGASSING IN
FRANCE
76. *Логвін В. М.* 399
ВИКОРИСТАННЯ СТРУКТУРНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ
ПОТЕНЦІЙНИХ ПОЛІВ ПРИ ГЕОЛОГІЧНОМУ КАРТУВАННІ

ARCHITECTURE

77. *Hrytsiv O. B., Berezovetska I. A.* 406
DECORATION OF PRESCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTIONS
78. *Козаренко О. В.* 410
ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ АРХІТЕКТУРИ КРИТИХ РИНКІВ

ASTRONOMY

79. *Хондогий М. В.* 413
ФУНДАМЕНТАЛЬНІ СИЛИ ВСЕСВІТУ

PEDAGOGICAL SCIENCES

80. *Khairulina N. F., Romas A. P.* 437
TESTING AS A METHOD OF CONTROLLING STUDENTS'
KNOWLEDGE OF ENGLISH: ADVANTAGES AND
DISADVANTAGES
81. *Льтвуненко В. М.* 443
ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF DISTANCE
LEARNING

82.	<i>Moroz P. V.</i> RESEARCH ACTIVITY ON HISTORY IN BASIC SCHOOL: HOW TO DESIGN EFFECTIVE TASKS FOR STUDENTS	450
83.	<i>Moshenets K., Pertseva N.</i> FEATURES OF THE EDUCATIONAL PROCESS OF THE HIGHER MEDICAL EDUCATION APPLICANTS AT THE CLINICAL DEPARTMENT	453
84.	<i>Ryzhenko M., Anisenko O.</i> INDUCTIVE ENGLISH TEACHING: FOSTERING LANGUAGE PROFICIENCY THROUGH DISCOVERY	455
85.	<i>Башикірова О. М.</i> ГЕНДЕРНА ПРОБЛЕМАТИКА НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У СТАРШІЙ ШКОЛІ: ЕЛЕМЕНТИ МЕТОДОЛОГІЇ КОГНІТИВНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	458
86.	<i>Беляєв С. Б., Корсіков Д. О.</i> КАТЕГОРІЯ «ПІДПРИЄМНИЦЬКИЙ ПОТЕНЦІАЛ» У КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНОГО РОБІТНИКА	465
87.	<i>Бітлян С. М.</i> ВЗАЄМОДІЯ ЛЦЕЮ І ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНОГО ЦЕНТРУ ЯК СКЛАДОВА ЯКІСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	469
88.	<i>Бондаренко Н. В., Косянчук С. В.</i> ПСИХОЛОГІЧНА Й ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА УЧНІВ ЯК ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ПСИХОСТРУННОСТІ ОСОБИСТОСТІ	476
89.	<i>Бонь Л. М., Бонь І. І.</i> СИНТЕЗ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТА МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА МУЗИЧНИХ ДИСЦИПЛІН	483
90.	<i>Боса В. П.</i> ЦІЛІ УПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕС ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ	489
91.	<i>Буркот В. М., Крижановська А. В., Кордон Ю. В., Осадчук Н. І.</i> ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ВІННИЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМ. М. І. ПИРОГОВА	493
92.	<i>Буховець Б. О., Зайдун Д. А., Ємельянова Д. В.</i> ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	497
93.	<i>Василенко О. В., Вашковська О. О.</i> ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ КУОРТУ ТРУСКАВЕЦЬ	503

94. **Голозубова О. В., Слабко Н. М.** 507
СИТУАЦІЙНІ ЗАВДАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ
ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
95. **Гранат Р. А., Рокицька Г. В.** 512
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЩОДО
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА АСТРОНОМІЇ
96. **Дробіт Л. Р., Матюхіна О. О.** 515
СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМ
ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ
97. **Жорняк О. І., Колодій С. А., Жорняк П. В., Трофіменко Ю. Ю.** 521
КОМПЛЕКСНІ МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ
ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ “МІКРОБІОЛОГІЯ, ВІРУСОЛОГІЯ,
ІМУНОЛОГІЯ”
98. **Задача А. В.** 524
ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ ЯК ЧИННИКИ ПОЗИТИВНОЇ
СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ
ПОТРЕБАМИ
99. **Ісаєва Д. Ю.** 531
РОЗВИТОК МОВЛЕННЕВОЇ ТВОРЧОСТІ У ДІТЕЙ
ПЕРЕДШКІЛЬНОГО ВІКУ ЧЕРЕЗ ІГРОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ:
ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ
100. **Кікіна О. І.** 536
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ В УМОВАХ НУШ
101. **Коміна М. І.** 540
ЕТНОПСИХОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У ПРАКТИЦІ ВИКЛАДАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ КИТАЙСЬКИМ
СТУДЕНТАМ
102. **Кочарян А. Б.** 546
ГЕЙМІФІКАЦІЯ ПУБЛІКАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ
103. **Кравченко А. В.** 552
ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО
МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ
104. **Надточій Н. В.** 557
ТРАНСФОРМАЦІЯ ФУНКЦІЙ ВЧИТЕЛЯ В УМОВАХ
ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ
105. **Низковська О. В.** 564
ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ОСВІТИ БЕЗПЕРЕШКОДНИМ ДОСТУПОМ ДЛЯ ОСІБ З
ОБМЕЖЕНИМИ ФІЗИЧНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ ПЕРЕД
ПОЧАТКОМ 2023/2024 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

106. **Огаренко Т. А.** 572
КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК КЛЮЧОВЕ ПОНЯТТЯ В СИСТЕМІ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
107. **Оченаш Е. О., Ільченко О. В.** 576
ПРОБЛЕМИ САМООЦІНКИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ЗПР В
УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ
108. **Парипа Д. І.** 579
МЕТОДИКА ОЗНАЙОМЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З
ТЕМОЮ «БЕЗПЕКА В ІНТЕРНЕТІ»
109. **Погоріла І. О., Погорілий Д. Є.** 584
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ОСВІТНІХ
ПЛАТФОРМ ТА РЕСУРСІВ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ
ПРОЦЕСІ
110. **Распопов В. Б.** 589
НАПРАЦЬОВАНИЙ ДОСВІД ТА ТВОРЧІ ПЕРСПЕКТИВИ
ПОЄДНАННЯ НАУКОВО-НАВЧАЛЬНОЇ І ПРОСВІТНИЦЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ З ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ПРОГРАМУВАННЯ ТА
БІОІНФОРМАТИКИ В ПРАКТИКУ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
НДІ НАН УКРАЇНИ
111. **Романчук К. Ю., Довгань А. О., Андросова О. С.** 596
ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ПЛАТФОРМИ «CASUS» З
ВИКОРИСТАННЯМ ВІРТУАЛЬНИХ ПАЦІЄНТІВ З
ІНФЕКЦІЙНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ, ЯК НОВОГО
ІНСТРУМЕНТУ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
112. **Савастру Н. І., Шевченко Г. В., Безугла Я. І.** 599
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ
ОСОБИСТОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ: ПОЄДНАННЯ
МИСТЕЦЬКИХ МЕТОДИК І ТЕХНОЛОГІЙ
113. **Стремедловська Л. Л.** 604
ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ У КОНТЕКСТІ ПОЗИТИВНОЇ
ПЕДАГОГІКИ
114. **Ураткіна Я. Ю.** 611
ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ДО НАВЧАННЯ
115. **Ханюков О. О., Кротова В. Ю., Паніна С. С., Храмова В. В.** 617
ВПЛИВ ЕКСТРЕМАЛЬНОГО СТРЕСУ НА НАВЧАННЯ
СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
116. **Ходорчук Ж. М.** 620
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКОРИСТАННЯ УКРАЇНСЬКИХ
НАРОДНИХ ТРАДИЦІЙ У ПАТРІОТИЧНОМУ ВИХОВАННІ
ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

117. *Хомін І. Л.* 627
НАРОДНА ІГРАШКА – ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ВСЕБІЧНО
РОЗВИНЕНОЇ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

118. *Берестюк М. В.* 634
СЕНСОРНА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ
ЦІЛІСНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ
ПОТРЕБАМИ
119. *Главацька Н. О.* 637
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕЖИВАННЯ
ПОСТТРАВМАТИЧНОГО СТРЕСОВОГО РОЗЛАДУ
ВІЙСЬКОВИМИ
120. *Головченко С. І.* 642
РЕГУЛЯЦІЯ ПСИХІЧНОЇ НАПРУЖЕНОСТІ ПОЖЕЖНИХ-
РЯТУВАЛЬНИКІВ ДСНС УКРАЇНИ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ
УМОВАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
121. *Жулковський В. В.* 649
РОЛЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ В УСТАНОВАХ
ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ
122. *Кравчук Є. С.* 653
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ОСОБИСТОСТІ
123. *Кравчук Є. С.* 660
ВПЛИВ КОГНІТИВНОГО СТИЛЮ ОСОБИСТОСТІ НА ПРОЦЕС
СПІЛКУВАННЯ
124. *Пархоменко А. В.* 667
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИНЕНОСТІ САМООЦІНКИ ДІТЕЙ 5–6
РОКІВ
125. *Попенко Т. В., Литвиненко І. С.* 673
ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ДІТЯМ МОЛОДШОГО
ШКІЛЬНОГО ВІКУ ВИМУШЕНИМ ПЕРЕСЕЛЕНЦЯМ
126. *Похолюк І. Л., Кучерук А. Л.* 680
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ОПТИМІЗМУ ОСОБИСТОСТІ
ЗАСОБАМИ ТРЕНІНГОВОЇ РОБОТИ
127. *Савченко Л. Л., Сініченкова А. С., Карпенко А. О., Отич Г. О.,
Савченко Д. Р.* 687
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ
128. *Скворцов С. Ю.* 694
КОЛЕКТИВНА РЕФЛЕКСІЯ ІМПЕРСЬКОСТІ З БОКУ
РОСІЙСЬКОЇ ЛІБЕРАЛЬНОЇ ОПОЗИЦІЇ

129. *Трифонов А. С., Шевченко В. В.* 699
РОБОТА ПСИХОЛОГА ЗДО З ФОРМУВАННЯ У ДІТЕЙ
СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЖИТТЄВОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

130. *Щербакова М. А.* 708
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОДОЛАННЯ ДЕПРЕСІЇ ОСІБ
ЗРІЛОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ТЕЛЕСНО-ОРІЄНТОВАНОЇ
ПСИХОТЕРАПІЇ

SOCIOLOGICAL SCIENCES

131. *Matiukha M. V., Maltyz V. M., Osinska L. F., Yanitska L. V.* 715
THE BACK SIDE OF BEAUTY

132. *Кичан О. О., Агалаков В. С.* 719
РОЗВИТОК ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ НА ЗАНЯТТЯХ З
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ
ЗАКЛАДАХ

JOURNALISM

133. *Герасимович В. А.* 724
СУЧАСНІ МАС-МЕДІА І ПОЛІТИКА: ДО ПИТАННЯ ПРО
КЛЮЧОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ

134. *Тімченко А. М.* 729
РОЗРОБКА БРЕНДБУКУ, ЯК ОСНОВНОГО ГІДА ФІРМОВОГО
СТИЛЮ КАФЕДРИ ЖУРНАЛІСТИКИ, РЕКЛАМИ ТА ЗВ'ЯЗКІВ
З ГРОМАДСЬКІСТЮ

ART

135. *Яланський А. В.* 734
ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ ЖИВОПИСУ: ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

HISTORICAL SCIENCES

136. *Kurenkov V., Aliksieiev M.* 737
GEDIMINOVICH ON UKRAINIAN LANDS: LIBERATORS OR
CONQUERORS

137. *Джанджгава Г. Г.* 745
ВІШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ УКРАЇНЦІВ ЯКІ РЯТУВАЛИ ЄВРЕЇВ
У РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

138. *Домбровська Я. А.* 752
КАМПАРТІЯ НАСИЛЬНИЦЬКОЇ АСИМІЛЯЦІЇ У БОЛГАРІЇ ЗА
ПРАВЛІННЯ Т. ЖИВКОВА

139. *Кукса Н. Г.* 755
УКРАЇНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО АПАРАТУ В ПЕРШІЙ
ПОЛОВИНІ 20-Х РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ

140. *Писарчук В. М., Миголь К. Ю.* 760
РОЛЬ ДЕРЖАВИ ТА ПАТРІОТИЗМУ У ВИХОВАННІ ТА САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ
141. *Рачковський Г.* 765
АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПОДІЛ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТ.
142. *Рязанова О. Ю.* 771
ІСТОРИОГРАФІЯ РЕПРЕСІЙ В СРСР ПРОТИ ПРЕДСТАВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН В ПЕРІОД «ВЕЛИКОГО ТЕРОРУ»
143. *Сереженко Ю. В.* 775
ВХОДЖЕННЯ ЖІНОК ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ДО ПОЛІТИЧНОЇ СФЕРИ ТА ПРОБЛЕМА ПРАКТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОГО РІВНОПРАВ'Я НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ
144. *Таран М. В.* 781
ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УКРАЇНІ

CULTUROLOGY

145. *Гончарова О. О.* 788
НЕЗГАСАЮЧА ЗОРЯ ПЕРШОЇ ХУДОЖНИЦІ
146. *Ізосімова О. О.* 794
ФЕНОМЕН КОЗАЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ – ЯК ЯСКРАВА СТОРІНКА ІСТОРИЇ УКРАЇНИ
147. *Павленко К. С.* 800
АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ МЕШКАНЦІВ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ ХVІ - ХVІІІ СТОЛІТТЯ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ КУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ

POLITICAL SCIENCES

148. *Herasymenko O.* 806
PROS AND CONS OF THE SECURITY GUARANTEES THAT UKRAINE SEEKS FROM THE WEST
149. *Бондаренко В. Д.* 812
ДИНАМІКА АМЕРИКАНСЬКИХ САНКЦІЙ ПРОТИ ІСЛАМСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ ІРАН ТА ЇХ ВПЛИВ НА РЕГІОНАЛЬНІ СТОСУНКИ
150. *Виговський Л. А., Бачмага Д. А.* 817
ПОЛІТИЧНА СВІДОМІСТЬ ТА ПОЛІТИЧНА ПРАКТИКА УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА
151. *Виговський Л. А., Бачинський А. А.* 821
ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ В ПОЛІТИЦІ
152. *Виговський Л. А., Ловейкіна Ю. В.* 825
ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ

153. *Виговський Л. А., Макартецька В. С.* 828
МІЖЕТНІЧНИЙ КОНФЛІКТ НА СХОДІ УКРАЇНИ ТА СПОСОБИ
ЙОГО РЕГУЛЮВАННЯ
154. *Виговський Л. А., Михайловський О. М.* 831
ЛІДЕРСТВО В ПОЛІТИЦІ
155. *Виговський Л. А., Музика А. А.* 836
РОЛЬ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА У ЗМІЦНЕННІ
ДЕМОКРАТІЇ
156. *Виговський Л. А., Куніцька Т. С.* 840
ПОЛІТИЧНА КОРУПЦІЯ ЯК ЗАГРОЗА СТАБІЛЬНОСТІ КРАЇНИ
157. *Виговський Л. А., Шароварська К. Д.* 843
ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ У СИСТЕМІ ПОЛІТИЧНОЇ
КОМУНІКАЦІЇ
158. *Гоменюк В. С.* 846
ПОЛІТИЧНІ ІДЕЇ НОВОГО ЧАСУ (XVI – XVIII СТ.)
159. *Дикий О. В.* 849
ВПЛИВ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ НА МІСТОБУДІВНУ
ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ
160. *Дудирич В. М.* 852
ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У
СФЕРІ МІСТОБУДІВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ
161. *Захарченко В. І., Пашиківська-Белеля Т. В.* 855
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ
ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ
162. *Камінник М. О.* 862
ПОЛІТИЧНИЙ ХЕЙТ ТА ЯК ЙОМУ ЗАПОБІГТИ
163. *Кушнір А. Ю.* 865
ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ
ПОЛІТИЧНОЇ ЕЛІТИ УКРАЇНИ
164. *Марусик Ю. О.* 867
ГЕНДЕРНА ТА РАСОВА НЕРІВНІСТЬ В ПОЛІТИЦІ
165. *Рогожа А. О.* 870
ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ
166. *Самков О. М.* 873
РОЗВИТОК МЕХАНІЗМІВ РЕГУЛЮВАННЯ МІСТОБУДІВНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ КОМПЛЕКСНОГО ВІДНОВЛЕННЯ
ТЕРИТОРІЙ

PHILOLOGICAL SCIENCES

167. *Şişianu A.* 877
SOME EFFECTIVE MOTIVATION STRATEGIES IN LEARNING
FOREIGN LANGUAGES

168. *Возняк Я. В., Гольцова М. Г.* 887
 FEATURES OF DIPLOMATIC DOCUMENTS
169. *Волкова І. В., Масло О. В., Тома А. С.* 890
 ЧАСОВІ КОНСТРУКЦІЇ З ПРЯМИМ І ВІДНОСНИМ ЧАСОМ У
 ПОЛЬСЬКІЙ МОВІ
170. *Іванченко Л. В.* 893
 ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ РЕСУРСІВ ЯК ЗАПОРУКА
 САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
171. *Кохановська А. С., Авчіннікова Г. Д.* 896
 ОЦІННА СЕМАНТИКА АНГЛІЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ
 ОДИНИЦЬ ІЗ КОМПОНЕНТОМ-ЗООНІМОМ
172. *Мироненко Т. П., Хомінець В. С.* 900
 СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ВИВЧЕННЯ
 ІНОЗЕМНИХ МОВ
173. *Спатар І. М., Сидор Л. В.* 907
 ХУДОЖНЯ ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ПРОБЛЕМ ПЕРЕХІДНОГО ВІКУ У
 ТВОРАХ ОКСАНИ ДУМАНСЬКОЇ «ШКОЛЯРКА З
 ПЕРЕДМІСТЯ» ТА ЙОАННИ ЯГЕЛЛО «КАВА З
 КАРДАМОНОМ»
174. *Ткачук Д. О.* 912
 ОНТОЛОГІЯ АНГЛОМОВНИХ МЕТАФОР В НАУКОВО-
 ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТАХ І СПОСОБИ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ
 УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ
175. *Шевченко Т. М., Балдіна А. Б.* 915
 СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗБІРКИ «ГІРКИЙ СВІТ,
 СОЛОДКИЙ СВІТ» С. ПРОЦЮКА
176. *Шевченко Т. М., Побережна Т. А.* 922
 МІСЦЕ ЗБІРКИ «МІЙ ШЕВЧЕНКО» В ЕСЕЇСТИЧНІЙ
 ШЕВЧЕНКІАНІ СУЧАСНОСТІ
177. *Шевченко Т. М., Табарча Г. В.* 927
 ОБРАЗ КНИГИ У ЗБІРЦІ РОМАНА ІВАНИЧУКА «СЕРЕД
 ПОВЕНІ КНИГ»

PHILOSOPHICAL SCIENCES

178. *Грабовська І. М., Грабовський С. І.* 934
 АНТРОПОЛІЧНІ ВИМІРИ ПРОЦЕСУ ІДЕНТИФІКАЦІЇ
 КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНИ: ФІЛОСОФСЬКО-
 СВІТОГЛЯДНИЙ ПІДХІД

ECONOMIC SCIENCES

179. *Маруновуш В.* 942
 THE CONCEPT OF ORGANIZATIONAL EFFICIENCY

180.	<i>Ткаченко С. М., Кайрачка Н. В.</i> ROBOTIZATION OF PRODUCTION AS A WAY OF PREVENTING BANKRUPTCY IN DAIRY ENTERPRISES OF UKRAINE	946
181.	<i>Бакланова А. О., Загорська Д. М.</i> СИСТЕМА СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ США: ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ УКРАЇНИ	952
182.	<i>Барченко К. А.</i> СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ В УКРАЇНІ, СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ	959
183.	<i>Боковець В. В.</i> ПРОБЛЕМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	968
184.	<i>Герасименко І. О., Сич В. І.</i> АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	974
185.	<i>Гришук А. М., Савицька Т.-С. Ю.</i> ІННОВАЦІЙНИЙ СТАЛІЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА ТА СКЛАДОВІ ЙОГО ОЦІНЮВАННЯ	978
186.	<i>Захарченко В. І., Трохимчук О. В.</i> СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	985
187.	<i>Калюжна М. В., Найдено О. Є.</i> ОЦІНКА ЛОГІСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ	995
188.	<i>Кисільова І. Ю., Кайрачка Н. В.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ SURTECH ТА REGTECH ЯК ЗАПОРУКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	1000
189.	<i>Козьмук Н. І., Павліківський А. О.</i> СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО- ОРІЄНТОВАНОГО ПАРТНЕРСТВА	1006
190.	<i>Козьмук Н. І., Митник М. І.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ СИСТЕМИ УПРАВЛІНСЬКОГО КОНТРОЛЮ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	1009
191.	<i>Левченко М. О.</i> ТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ ТА ІНФРАСТРУКТУРА – ГОЛОВНІ СКЛАДОВІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	1012
192.	<i>Мариніна С. В.</i> СТАНОВЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ЯК ПРІОРИТЕТНОГО НАПРЯМКУ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	1019
193.	<i>Орбан М. М.</i> ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯМ МАЙНОВИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА	1026
194.	<i>Пеняк Ю. С., Ольховецька П. О.</i> ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ УПРАВЛІННЯ КРЕДИТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	1030

195. *Римар О. Г., Вавринюк І. О.* 1034
ОПТИМІЗАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ
196. *Сержук А. В.* 1037
НОВІ ЛОГІСТИЧНІ РІШЕННЯ В УПРАВЛІННІ МАТЕРІАЛЬНИМИ ПОТОКАМИ
197. *Сук П. Л.* 1041
ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ АМОРТИЗАЦІЇ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ НА ОСНОВІ ІНШОГО СУКУПНОГО ДОХОДУ ДО ОПОДАТКУВАННЯ
198. *Табаченко Д. А.* 1048
ТУРИСТИЧНА ІНДУСТРІЯ ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ
199. *Теребух М. І., Гой Ю. Ю.* 1055
РОЗВИТКУ ОСОБИСТОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ. ЙОГО СУТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ
200. *Ткаченко С. М., Кайрачка Н. В.* 1059
РОБОТИЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА ЯК СПОСІБ ЗАПОБІГАННЮ БАНКРУТСТВА НА МОЛОЧНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ
201. *Чаркіна Т. Ю., Гребенюк Г. М., Пінчук О. П.* 1065
РОЗВИТОК ЕКСТРИМАЛЬНИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ
202. *Шапка І. В.* 1069
МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРИНЦИПИ ОЦІНКИ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ
203. *Щебликіна І. О., Кайрачка Н. В.* 1074
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ
204. *Яремко І. Й., Русиняк Ю. С.* 1079
ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

LEGAL SCIENCES

205. *Аніщук В. В., Гаврилюк Н.* 1083
ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО В УКРАЇНІ, ЯК ОДНА ІЗ АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ СЬОГОДЕННЯ
206. *Бабак В. В., Алексєєнко І. Г.* 1090
ЗЛОВЖИВАННЯ СУБ'ЄКТИВНИМ МАТЕРІАЛЬНИМ ПРАВОМ У ЦИВІЛЬНИХ ТА ГОСПОДАРСЬКИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ
207. *Байрак Н. В., Плахотний А. П.* 1097
ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ: ТЕХНІКА, ТАКТИКА ТА ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА

208.	Бачинська Н. О., Сендецька І. В. МЕДІАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ВРЕГУЛЮВАННЯ ЦИВІЛЬНИХ СПОРІВ В УКРАЇНІ	1101
209.	Беззубець Т. Я., Афанасьєва О. М., Виноградова О. Є. УДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ СИСТЕМИ СТРАХОВОГО ФОНДУ ДОКУМЕНТАЦІЇ УКРАЇНИ	1107
210.	Берч В. В. ПЕРЕВАГИ РЕАЛІЗАЦІЇ СУДОВОГО НАРОДОВЛАДДЯ ЧЕРЕЗ ЗДІЙСНЕННЯ СУДОЧИНСТВА СУДОМ ПРИСЯЖНИХ	1111
211.	Будовська Н. А., Будовська Д. Р., Прокопенко О. С. ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ: ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД СИТУАЦІЇ ТА ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ	1113
212.	Давидов М. В., Наточій А. Д. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ	1120
213.	Денисовський М. Д., Волянська В. В. ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ФОТОГРАФІЇ ТА ВІДЕОЗАПISУ ПІД ЧАС СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ	1124
214.	Желеховська Т. В., Сорока А. Л. ГАРМОНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	1130
215.	Жукова М. Ю. ОСУДНІСТЬ ТА НЕОСУДНІСТЬ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ	1137
216.	Корінний С. О., Слободян В. Я. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ МЕДІАЦІЇ ЯК ЗАСОБУ ВИРІШЕННЯ ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИХ СПОРІВ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ: ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН	1143
217.	Пальченко А. А., Богданова М. В. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ІНЦИДЕНТУ У КЕРЧЕНСЬКІЙ ПРОТОЦІ У РЕТРОСПЕКТИВІ	1150
218.	Попович А. О., Юр'єв Д. С. РОЛЬ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ТА МІЖНАРОДНИХ СУДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СИСТЕМНОМУ АНАЛІЗІ ПРИЧИН, НАСЛІДКІВ ТА ФОРМУВАНЬ СТАТЕГІЙ ЗАПОБІГАННЯ ВОЄННИМ ЗЛОЧИНАМ	1157
219.	Пука М. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЕЛЕКТРОННОЇ БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ	1160
220.	Романченко Д. В., Моїсеєнко Д. М. ПОВИННІСТЬ ОРЕНДОДАВЦЯ ПРИ ПЕРЕДАЧІ НЕРУХОМОСТІ В НАЙМИ	1167
221.	Романченко Д. В., Моїсеєнко Д. М. ПЕРЕВАГИ ТА ПРОГАЛИНИ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА	1169

222. **Фалько І. О., Дмитрик І. О.** 1172
ЗАХИСТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В МІЖНАРОДНІЙ
СФЕРІ
223. **Юр'єв Д. С., Коваль І. Ю.** 1176
ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ІНШИХ УЧАСНИКІВ
КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В СИСТЕМІ СУБ'ЄКТІВ
КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Захарченко Володимир Іванович,

д.е.н., професор,

Трохимчук Оксана Василівна,

студентка

Вінницький національний аграрний університет

м. Вінниця, Україна

Вступ. В результаті реформи децентралізації новоутворені громади отримали більше ступенів свободи і можливостей для прискорення соціально економічного розвитку. Щоб цей процес відбувався цілеспрямовано дуже важливо використовувати інструменти стратегічного планування. Одним із таких інструментів є SWOT-аналіз, який успішно використали у своїх дослідженнях В. Карпов та ін. (2021), П. Матвеев та А. Мосумова (2019), А. Полянська та ін. (2021), М. Сидорук та ін. (2018). Однак цей метод (при його модифікації) дає чимало нових можливостей для поглиблення досліджень.

Ціль роботи. На прикладі Вінницької міської територіальної громади (МТГ) показати можливості застосування модифікованого варіанту SWOT-аналізу для досягнення територіальними громадами високого рівня конкурентоспроможності (ефективності економіки та якості життя населення).

Матеріали та методи. В дослідженні використані матеріали Вінницької МТГ, а основним методом дослідження є SWOT-аналіз. У модифікованому варіанті він передбачає вибір, аналіз та оцінку (експертним методом за 10-бальною шкалою) основних характеристик соціально-економічного розвитку територіальної громади, але, на відміну від класичного варіанту, сильні й слабкі сторони територіальної громади аналізуються безвідносно до її внутрішнього і зовнішнього середовища в теперішньому часі, а можливості та загрози для неї в майбутньому часі.

Результати та обговорення. Соціально-економічний розвиток Вінницької МТГ, як і будь-якої іншої, визначається такими *передумовами*.

Склад, площа і географічне положення. Вінницька МТГ утворена 12 червня 2020 р. До її складу входять м. Вінниця, селище Десна та 7 сільських населених пунктів у складі трьох старостинських округів. Площа громади 255,45 км². Вона має вигідне географічне положення, зокрема транспортне, тому що на її території перетинаються міжнародні автомобільні траси М12 та М21, вона виступає як об'єднавча ланка у «Золотому трикутнику України» (Київ – Львів – Одеса) і має міжнародний аеропорт «Гавришівка». Правда, під час російської воєнної агресії цей аеропорт частково зруйновано, але після його відновлення й розбудови міжнародного транспортного коридору між Гданськом та Одесою географічне положення громади стане ще вигіднішим.

Природні ресурси. Головним природним багатством Вінницької МТГ є землі загальною площею 16212,7 га, в т. ч. державної власності – 1617,6 га (10,0%), комунальної – 1347,0 га (8,3%), приватної – 12649,6 га (78,0%), не визначеної власності – 598,5 га (3,7%). У громаді 1 884,9 га – займають ліси, 10 944,7 га – сільгоспугіддя, в т. ч. 9 243,2 га – орні землі. Головна водна артерія громади – річка Південний Буг – має загальну довжину 806 км. Вона є головним джерелом води для майже 70% мешканців м. Вінниці. На жаль, вода з річки за якістю відноситься до четвертого (передостаннього) класу: є брудною. Громада загалом має 303 водні об'єкти загальною площею 594 км².

Населення і трудові ресурси. Чисельність мешканців громади станом на 12 липня 2023 р. – 356,4 тис. осіб (це на 31,0 тис. осіб, менше, ніж станом на 01 січня 2022 р.). Щільність населення (за останніми даними) – 1395 осіб на 1 км². Частка сільського населення – 4,2%. У віковій структурі переважають особи, старші за 50 років – 34,5%, частка дітей (до 14 років) – 15,3%, молоді (15-35 років) – 24,6%. Слабкою стороною демографічного потенціалу громади є значна частка (19%) осіб старше 60 років, яка до того ж зростає. У зв'язку з мобілізаційною кампанією та частковим виїздом громадян за кордон

Інтегрована громада. Представницьким органом громади є Вінницька міська рада, що здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування. Вінниця як центр громади і області є одним із

лідерів упровадження реформи децентралізації та інновацій в системі місцевого самоврядування. У Вінниці діє одна з найкращих в Україні систем надання адміністративних та інших послуг жителям, модель якої розроблена і вперше впроваджена саме тут. Місто надає найбільшу в Україні кількість адміністративних та інших послуг (582 види) через ЦНАПи.

Цифровізація муніципального простору. Проте у громаді відсутня комплексна автоматизація управлінських процесів, тому для підвищення їх ефективності передбачаються заходи щодо оцифрування усіх сфер життєдіяльності громади.

Планування просторового розвитку. Вінниця у просторовому аспекті є компактним містом, після приєднання нових територій у 2015 році та збільшення площі міста майже вдвічі, виникла загроза його «розповзання». Це є як перевагою, так і викликом для міста, оскільки вимагає чітко прорахованого просторового планування. Відповідно, подальший просторовий розвиток Вінниці базується на підході «росту всередину».

Економічні складові розвитку. Вінницька МТГ має чітко сформовані пріоритети економічного розвитку щодо галузей та окремих суб'єктів господарювання, як традиційної, так і нової економіки, причому різних форм власності – приватної, державної та комунальної.

Підприємництво. Станом на 01 жовтня 2022 р. загальна кількість суб'єктів господарювання, що є платниками податків, становила понад 48 тис. осіб, з яких найбільшу частку складають фізичні особи-підприємці (59,3%). У громаді загалом підтримуються прагнення підприємливих людей для створення власних підприємств і продуктів типу «Made BY Vinnytsia», особливо в креативних сферах. Для спрощення ведення бізнесу громада оптимізує і податкову, і регуляторну політики. Але суттєвою перешкодою на шляху до відкриття власної справи виступає висока вартість кредитних ресурсів. Ще більшої шкоди бізнесу громади завдала повномасштабна війна. Правда, за програмою релокації на територію громади перемістили свої виробничі потужності 236 суб'єктів господарювання з Півдня і Сходу країни.

Промисловість. Промислову продукцію виготовляє 221 велике та середнє підприємство. Майже дві третини промислових підприємств задіяні в переробній промисловості, в т. ч. в переробці сільськогосподарської продукції та деревини. Найбільшими підприємствами (переважно з експортною орієнтацією) є: ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат», ПАТ «Вінницька кондитерська фабрика», ТОВ «Агрона Фрут Україна», ТОВ «Барлінек Інвест», СУІП у формі ТОВ «Сперко Україна», KNESS, «ПромАвтоматика», ТОВ «Грін Кул», ДП «Електричні системи», ПрАТ «Вінницький завод «Маяк»», ПрАТ «Володарка», ТОВ «Поділля-Залізобетон». На території громади розміщено три індустріальні парки (ІП): Вінницький ІП, ІП «Вінницький кластер холодильного машинобудування», ІП «Вінтер Спорт». На території останнього парку, незважаючи на воєнний стан, продовжуються будівельні роботи. На жаль, Вінниця за роки ринкових перетворень втратила більше половини свого промислового потенціалу і змогла зберегти й відновити лише малу його частину. Відповідно, місто має чимало занедбаних промислових територій (браунфілдів), які займають близько 10 % забудованої території.

Аграрний сектор громади представлений 13 сільськогосподарськими підприємствами, 14 фермерськими господарствами та близько 9,5 тис. особистих селянських господарств. Найбільші господарства з вирощування зернових, бобових, олійних культур, баштанних культур і овочів: ФГ «Сольський Василь Дмитрович», ФОП «Гаврилюк», СФГ «Січ»; з вироблення продовольчої продукції: ТОВ Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2; СТОВ «Айва». З початком війни серйозною проблемою для збуту продукції агросектору, в т. ч. й Вінницької МТГ, стало блокування росією чорноморських портів.

Торгівля. Сфера внутрішньої торгівлі, ресторанного господарства на послуг є важливою складовою внутрішнього ринку. У сфері торгівлі станом на 01 жовтня 2022 р. функціонувало 2364 (у 2021 р. – 2352) підприємства, в т. ч. 1828 магазинів, 522 заклади ресторанного господарства, 11 ринків і торговельних майданчиків. Загалом площа торгової мережі складає 474 тис. м².

Певний потенціал розвитку внутрішньої торгівлі Вінницька МТГ отримала за рахунок релокації суб'єктів господарювання, але загалом спостерігається стагнація внутрішнього ринку.

Зелена економіка та смарт-спеціалізація. Вінницька МТГ спирається на енергоефективну стратегію розвитку. Вона впроваджує енергоефективні заходи в усіх сферах функціонування, як завдяки продукуванню власної альтернативної енергії (використання котлів на альтернативному твердому паливі, встановлення сонячних панелей на дахах будинків, використання енергії з переробки сміття), так і завдяки енергії, виробленій в області (сонячні електростанції, гідроенергія, вітрова енергія). Потужний ІТ-сектор громади представлений, зокрема, компаніями: Gemicle, Incoresoft, Delphi Software, Playtika, Onseo, Astound Commerce, EPAM Ukraine, Спільна справа, Infopulse, SteelKiwi, Exadel, Ciklum, Lampa, R4x, інтернет-група RIA. У місті розташований основний офіс компанії LetyShops – найбільшого кешбек-сервісу України, лідера цього сегмента ринку. Розвивається також екосистема креативної економіки. За останні декілька років почали працювати приватні та громадські простори, а саме: Креативний простір Артинов, iHub Вінниця, Вінницький обласний молодіжний центр «Квадрат», Cherdak, Стартап Школа ВНТУ «Sikorsky Challenge». Поєднання потужного агропромислового сектора із сектором нових технологій відкриває широкі можливості для розвитку агротеху як одного із стратегічних напрямків смарт-спеціалізації Вінниці і громади загалом.

Бюджетно-фінансова сфера. В 2022 р. надходження до бюджету Вінницької МТГ склали 5587,3 млн грн, в т. ч. до загального фонду 5368,9 млн грн, що, відповідно, на 13,8% і 18,8% більше за показники 2021 р. Водночас через війну офіційні трансферти до бюджету громади не надходили. Виконання бюджету громади у 2022 р. по видатках забезпечено за рахунок доходів бюджету в сумі 5487,4 млн грн, отримання кредитів до бюджету розвитку в сумі 1,8 млн грн та направлення залишків коштів у сумі 184,8 млн грн. В 2022 р., як і в попередні роки, бюджет Вінницької МТГ зберігав соціальну

спрямованість.

Муниципальні інвестиції. У громаді створюються належні умови для внутрішніх інвесторів як передумови для підвищення економічної активності її мешканців. Місто також закріпило імідж надійного партнера у співпраці з міжнародними фінансовими організаціями, такими, як Світовий банк, GIZ, SECO та ін. Також Вінниця продовжує створювати необхідні передумови для залучення іноземних інвесторів (передусім великі корпорації) в міську економіку. Однак через війну більшість суб'єктів господарювання громади стикнулася із масштабними обмеженнями у проведенні капітальних видатків.

Соціальні складові розвитку. У Вінницькій МТГ навіть у дуже складний період воєнного стану намагаються підтримувати позитивні тренди соціального розвитку у багатьох сферах і галузях діяльності.

Зайнятість і доходи населення. Перед війною кількість попереджених про заплановане масове вивільнення у Вінницькому міському центрі зайнятості складала 2348 особи. Середньомісячна заробітна плата штатних працівників по м. Вінниці у 2021 р. становила 13200 грн, у 2022 р. – 14 000, а у 2023 р. (за прогнозом) складе 15 400 грн. [1, с. 48]. Це дещо нижче, ніж в середньому в Україні за ці ж роки 15 256, 22 536 та 18 914 грн. [2]; проте з позитивною динамікою. Водночас реальні доходи населення громади через прискорення інфляції знижуються.

Житлово-комунальне господарство. Наявний житловий фонд у громаді здебільшого застарілий, майже 70% багатоквартирних будинків збудовано в період між 60-ми і 80-ми роками, Це житло є енергонеефективним, а тому в громаді навіть під час війни продовжуються роботи з його реновації та енергозбереження. Для забезпечення доступності комунальних послуг громада прискорено розвиває технічну інфраструктуру у таких районах, як Пирогово, Сабарів, Старе Місто, Малі Хутори, Тяжилів та Десна.

Муниципальний транспорт. Протяжність доріг у громаді загалом становить 389,3 км разом із 22 автомобільними та пішохідними мостами. Мережа транспортного забезпечення м. Вінниці вважається однією з

найкращих в Україні та продовжує вдосконалюватись. Мережа громадського транспорту включає 6 трамвайних, 15 тролейбусних, 18 автобусних маршрутів і 29 напрямків маршрутних таксі. Основним перевізником пасажирів є комунальне підприємство «Вінницька транспортна компанія» (близько 90% перевезень). У місті активно розвивається система прокату велосипедів NextBike.

Освіта. Вінницька МТГ, зокрема м. Вінниця, має розвинену систему дошкільної, шкільної та професійної освіти (135 об'єктів). Учні міста здобувають призові місця на міжнародних олімпіадах. Громада взяла на свій баланс 4 професійно-технічні училища. У Вінниці фахівців також готують коледжі, 5 університетів (класичний з Донецька, технічний, педагогічний, медичний та аграрний) та інші ЗВО. Правда, абітурієнти навіть з Вінницької області часто віддають перевагу не вінницьким ЗВО (від'ємне сальдо приїзду та від'їзду вступників до них до війни складало 713). Наразі громада не дає змоги реалізуватися у професіях вузького профілю багатьом випускникам ЗВО, тому необхідно створювати умов для їх працевлаштування за спеціальністю.

Охорона здоров'я. У цій галузі Вінницька МТГ відіграє ключову роль в області, надаючи через 15 об'єктів повний спектр якісних медичних послуг. Особливо в цьому плані вирізняються Вінницька обласна клінічна лікарня ім. М. І. Пирогова, Вінницький регіональний кардіологічний центр серцево судинної патології. В усіх закладах первинної медичної допомоги громади створені належні умови та проводиться підписання декларацій між лікарями та пацієнтами через електронну систему «e-Здоров'я». Навіть в умовах війни і значного дефіциту коштів реалізуються заходи з інформатизації галузі.

Культура і спорт. У Вінницькій МТГ 44 заклади культури, ними в 2022 р. реалізовано 2098 культурно-мистецьких заходів різного рівня. Також проводиться робота щодо створення «Стратегії Культури Вінницької МТГ» в рамках проекту Eu4Culture, який фінансується Євросоюзом та реалізується Goethe-Institut. В рамках спільного проекту Вінницької та Маріупольської міських рад в оздоровчому центрі «ЯМаріуполь. Родина» впродовж літнього

періоду для 940 маріупольців представниками закладів культури проведено 240 різних заходів. Громада також має розвинену спортивну інфраструктуру (485 об'єктів). Відтак, у її мешканців будь-якого віку є можливість дбати про свою фізичну форму. Спортсмени громади традиційно приймають участь у міжнародних змаганнях з таких видів спорту, як веслування на байдарках та каное, легка атлетика, хокей на траві, кульова стрільба.

Доступне, безпечне та екологічно чисте середовище. Керівництво і мешканці Вінницької МТГ добре розуміють процеси глобальних змін клімату, пристосовуються до цих змін і дотримується принципу «нульового балансу» через зменшення впливу громади на навколишнє середовище та оптимізацію використання наявних природних ресурсів.

Громада зберігає, підсилює та об'єднує в єдину мережу наявний зелений каркас як у межах забудованої території, так і природних ландшафтів. Актуальною для громади є перспектива доведення ступеня переробки твердих побутових відходів як у передових країнах ЄС – до 90 і більше відсотків [3, с. 15].

Пульсуюче місто. Вінниця все більше перетворюється на місто, в якому постійно щось відбувається, де кожен знаходить цікавинки для дозвілля, творчості та розвитку, місто-магніт, у якому хочеться жити і працювати, яке хочеться відвідувати.

Ядром цього має стати культура та історія міста, які також є однією зі складових туристичного потенціалу громади.

Стратегічними проєктами з розбудови м. Вінниці як пульсуючого є:

- 1) створення музейного закладу історії та культури міста;
- 2) підготовка території SUN (як мистецької платформи, креативного хабу та рекреаційної зони): шляхом ревіталізації території колишнього дитячого санаторію імені М. Коцюбинського.

Усі складові соціально-економічного розвитку Вінницької МТГ, які мають перевищення сильних сторін і можливостей над слабкими сторонами і загрозами, «працюють» на її конкурентоспроможність (табл. 1).

Таблиця 1

Кількісний SWOT-аналіз (за 10-бальною шкалою) соціально-економічного розвитку Вінницької міської територіальної громади

Передумови та складові розвитку громади	Характеристики розвитку громади	Оцінки				Всього
		сильні сторони	слабкі сторони	можливості	загрози	
Передумови розвитку	склад, площа і географічне положення	+8	-3	+4	-6	+3
	природні ресурси	+6	-2	+2	-4	+2
	населення і трудові ресурси	+7	-3	+3	-4	+3
	<i>інтегрована громада</i>	+8	-2	+2	-1	+7
	<i>цифровізація муніципального простору</i>	+5	-4	+4	-3	+2
	планування просторового розвитку	+4	-3	+4	-3	+2
	всього	+38	-17	+19	-21	+19
Економічні складові розвитку	підприємництво	+6	-3	+4	-4	+3
	промисловість	+4	-6	+3	-5	-4
	аграрний сектор	+5	-2	+3	-3	+3
	торгівля	+6	-2	+2	-2	+4
	<i>зелена економіка та смарт-спеціалізація</i>	+3	-2	+3	-2	+2
	бюджетно-фінансова сфера	+5	-3	+2	-3	+1
	<i>муніципальні інвестиції</i>	+3	-5	+3	-3	-2
	всього	+32	-23	+20	-22	+7
Соціальні складові розвитку	зайнятість і доходи населення	+4	-4	+4	-3	+1
	житлово-комунальне господарство	+3	-6	+3	-3	-3
	муніципальний транспорт	+9	-1	+3	-3	+8
	освіта	+5	-3	+3	-2	+3
	охорона здоров'я	+7	-4	+5	-3	+5
	культура і спорт	+4	-3	+3	-3	+1
	<i>доступне, безпечне та екологічно чисте середовище</i>	+4	-4	+4	-2	+2
	<i>пульсуюче місто</i>	+3	-2	+3	-3	+1
	всього	+39	-27	+28	-22	+18
Оцінки конкурентоспроможності громади, разом		+109	-67	+67	-65	+44

Примітка: курсивом виділено характеристики згідно стратегічних пріоритетів розвитку громади.

Джерело: розробка авторів

Як видно з табл. 1, Вінницька МТГ має достатні передумови для

динамічного соціально-економічного розвитку. Для економічного розвитку громади першорядне значення має відновлення її промислового потенціалу, а для соціального – розвиток галузі ЖКГ (реновація старого житлового фонду і створення нового тощо).

Висновки. Застосування модифікованого варіанту SWOT-аналізу для оцінювання характеристик соціально-економічного розвитку Вінницької МТГ дозволило більш точно визначити у ній «точки зростання» та «вузькі місця».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Програма економічного і соціального розвитку Вінницької міської територіальної громади на 2023 рік : проект рішення виконавчого комітету Вінницької міської ради. URL: <https://vmr.gov.ua/media/....pdf> (дата звернення: 30.09.2023).

2. Абдулліна М. Як змінився ринок праці і рівень зарплат в Україні на другому році війни. *Економічна правда*. 2023. 25 серп. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/08/25/703588/>

3. Концепція інтегрованого розвитку м. Вінниці 2030. Вінниця : Вінницька міська рада, 2019. 174 с.